

RETEN I HERNING DOM

afsagt den 18. juni 2020

Sag BS-1505/2016-HER

██████████

(advokat Martin Laursen)

mod

████████████████████

FORSIKRING A/S

(advokat Jens Andersen-Møller)

Denne afgørelse er truffet af retsassessor Lisbeth Rønn Christensen.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 20. oktober 2016. Sagen drejer sig om spørgsmål om erstatning og godtgørelse i anledning af personskade efter en trafikulykke.

Sagsøgeren, ██████████ har fremsat følgende påstand:

Principalt: Sagsøgte tilpligtes til sagsøger at betale 828.940,99 kr. med tillæg af procesrente heraf fra 18. juni 2016 til betaling sker.

Subsidiært: Sagsøgte tilpligtes til sagsøger at betale et efter rettens skøn fastsat mindre beløb med renter som anført.

Sagsøgte har nedlagt påstand om frifindelse.

Oplysningerne i sagen

Det fremgår af sagen, at sagsøgeren den 12. september 2010 var involveret i et færdselsuheld, hvor hun som fører af en personbil kørte sammen med en anden personbil i et lysreguleret kryds i Herning. Sagsøgte har som ansvarsforsikringselskab for modparten anerkendt erstatningspligten overfor sagsøgeren i den forbindelse.

Efter uheldet blev sagsøgeren indlagt på Regionshospitalet i Herning, og hun var øm i hele columnas forløb. En MR-skanning viste normale forhold, og sagsøgeren blev udskrevet.

Det fremgår af journal fra egen læge, at sagsøgeren flere gange klagede over bl.a. stress forårsaget af problemer i den restaurant, hun havde startet, og af, at ægtefællen ønskede skilsmisse i tiden før uheldet. Efter uheldet henviste egen læge hende til fysioterapeut med diagnosen *distortio columna cervikalis* med symptomer i form af nakkesmerter, hovedpine og synsnedsættelse. Det blev skønnet, at skaden ikke ville medføre varige følger.

Den 15. marts 2011 var sagsøgeren hos speciallæge med smerter i nakken med hovedpine, svimmelhed og træthed efter uheldet, ingen bedring efter fysioterapi og koncentrationsbesvær. Speciallægens konklusion var piskesmældslæsion uden tegn på nervelæsion eller låsning i nakken, sagsøgeren burde så hurtigt som muligt i uddannelse eller arbejde igen. Også i tiden efter søgte sagsøgeren læge bl.a. på grund af nakkesmerter og depression, og hun var bl.a. indlagt på psykiatrisk afdeling.

Til brug for sagsøgte afgav overlæge, speciallæge i neurologi Karin Geisler erklæring af 19. april 2011, hvor bl.a. fremgår, at sagsøgeren blev anbefalet nakke/rygstyrkende øvelser, at tilstanden fortsat ikke var stationær, og at hendes nedtrykthed/mulige depression havde indflydelse på tilstanden.

Herning Kommune indhentede flere erklæringer. Af generel helbredsattest af 4. april 2012 fra egen læge fremgår bl.a., at funktionsevnen aktuelt var meget nedsat. Af erklæring af 25. juni 2012 fra speciallæge i psykiatri Merete Alsted fremgår bl.a., at sagsøgeren havde det svært både fysisk og psykisk. Lægen forventede, at der kunne gå op mod et halvt år, før sagsøgeren kom ovenpå psykisk. Det kunne ikke udelukkes, at sagsøgeren ville få varig nedsættelse af funktionsniveauet.

Af en erklæring af 25. februar 2014 fra speciallæge i neurokirurgi Leif Christensen til sagsøgte fremgår bl.a., at der ikke er nogen effektive behandlinger, som har helbredende effekt på kroniske nakkesmerter. Kombinationen af kroniske nakkesmerter med hovedpine og psykisk sygdom med depression og angst forudsiger et besværligt, langvarigt og formentlig kronisk forløb.

Af en erklæring fra psykolog Gitte Andersen, Regionspsykiatrien Vest, fremgår bl.a., at den langvarige og svære depressionstilstand var i bedring.

Af neuropsykologisk undersøgelse den 1. oktober 2014 hos neuropsykolog Ditte Holm, Neurologisk Ambulatorium, Holstebro, fremgår bl.a., at de fortsatte kognitive problemer ikke havde med depressionen at gøre. Psykologen mente, at der var tale om et komplekst sammenspil mellem kognitive vanskeligheder efter commotio og en langvarig psykisk belastning. Samme psykolog undersøgte sagsøgeren igen den 25. marts 2015. og det fremgår bl.a., at humør og livskvalitet var væsentligt bedret, men så snart der opstår det mindste pres, er hun tilbage i en situation hvor hun har smerter, føleforstyrrelser, grådtendens og rent kognitivt lukker hun også ned.

Den 17. maj 2016 vurderede Arbejdsskadestyrelsen i en vejledende udtalelse sagsøgerens varige mèn til 8 % og erhvervsevnetabet til 15 %.

Ifølge brev af den 10. juni 2016 udbetalte Danske Forsikring A/S, der er en del af sagøgte, erhvervsevnetab med 390.504 kr., idet sagsøgte nærmere redegjorde for sin beregning af beløbet. Der var tidligere udbetalt erstatning for mèn med 10 %.

Den 14. juni 2016 fastholdt Arbejdsskadestyrelsen sin vurdering.

I brev af 25. august 2016 til Danske Forsikring bestred sagsøgerens advokat den skete opgørelse af erhvervsevnetaberstatningen, og krævede yderligere 315.917,99 kr. udbetalt. Danske Forsikring fastholdt sin beregning.

Den 15. august 2017 blev sagsøgeren indstillet til førtidspension. Det fremgik af rehabiliteringsplanen bl.a., at det vurderedes, at behandlingsmulighederne var udtømte, og at der ikke var revalideringsmuligheder.

Sagsøgeren blev tilkendt førtidspension fra den 1. oktober 2017.

Af Retslægerådets erklæring af 2. oktober 2017 fremgår bl.a., at sagsøgeren ifølge journal klagede over nakkesmerter og lidt hovedpine ved indlæggelsen den 12. september 2010, og at der objektivt er beskrevet ømhed af hele nakkeregionen den 13. september 2012, at nakkesmerter med ledsagende hovedpine er almindelige whiplashfølger, at de beskrevne nakkesmerter og hovedpine er forenelig med følger efter ulykken den 12.09.10, somatisk er der ingen anden forklaring på nakkesmerterne og hovedpinen end ulykken den 12.09.10, men de øvrige nævnte symptomer og omfanget af de subjektive smerteklager kan være påvirket af psykiske problemer. Det indicerer en sammenhæng, hvis smertesymptomer opstår i direkte tidsmæssig sammenhæng med en ulykke, at depressionssygdom generelt anses for multifaktorielt betinget, det må antages, at flere for-

hold har været medvirkende til sagsøgerens psykiske tilstand. Der ses ikke sjældent depressive symptomer og kognitiv svækkelse ved kroniske smertetilstande. I nogle tilfælde antager kognitive problemer relateret til kroniske smertetilstande en kronisk karakter, hvilket vurderes at være tilfældet for sagsøger. Retslægerrådet har ikke på de foreliggende oplysninger kunnet afvise, at færdselsuheldet, der beskrives som en påkørsel i højre side af bilen har været egnet til at udløse en nakkeforstuvning. I mange tilfælde, som hos sagsøger, kan man ikke påvise nogen sikker fysisk årsag til vedvarende smerteklager.

Af Retslægerådets erklæring af 28. september 2018 fremgår bl.a., at sagsøgerens mere vedvarende klager over nakkesmerter og hovedpine var opstået i tidsmæssig sammenhæng med ulykkestilfældet, hvilket taler for en sammenhæng, at smerter, som er en subjektiv følelse, er afhængig af både fysiske, psykiske og sociale og arbejdsmæssige forhold og kan variere over tid. Sagsøgeren har haft vedvarende smerteklager siden ulykkestilfældet, hvilket taler for, at symptomerne har kronisk karakter, men det er ikke muligt at vurdere det samlede sygdomsforløb på længere sigt. Der er en dårlig sammenhæng mellem påkørsels-hastighed og subjektive smerteklager, når der ikke foreligger påviselige fysiske læsioner.

Af vejledende udtalelse af 11. december 2019 fra Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring (sagens bilag 49) fremgår, at det varige mèn blev vurderet til 15 % og erhvervsevnetabet til 25 %. Erhvervssikringen var anmodet om at lægge nogle bestemte forudsætninger til grund, herunder om at kognitive gener skyldtes ulykken den 12. september 2010.

Af vejledende udtalelse af 11. december 2019 fra Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring (sagens bilag 50) fremgår, at det varige mèn blev vurderet til 8 % og erhvervsevnetabet til 15 %. Det fremgår, at Erhvervssikringen var anmodet om at lægge Retslægerådets udtalelser af henholdsvis 2. oktober 2017 og 28. september 2018 til grund.

Begge udtalelserne var udarbejdet efter forelæggelse for Erhvervssikringens lægekonsulenter.

Vedrørende færdselsuheldet den 12. september 2010 er fremlagt forskelligt materiale. Det fremgår bl.a. af politiets rapporter, at sagsøgeren svingede til venstre i krydset foran en anden bil. Begge biler blev skadet på fronten.

Af oplysningerne om sagsøgerens økonomiske forhold fremgår bl.a., at hendes A-indkomst i 2007 var 173.032 kr., i 2008 havde hun A-indkomst med 177.028 kr. og B-indkomst med 4.705 kr. i 2009 var det henholdsvis 137.422 kr. og 8.100 kr., og i 2010 havde hun en A-indkomst på 128.928 kr. Der har endvidere været

fremlagt forskellige oplysninger vedrørende hendes tilknytning til to selskaber, herunder nogle lønsedler fra Restaurant [REDACTED].

Af en udateret ansættelseskontrakt fremgår, at sagsøgeren den 20. marts 2010 blev ansat som bestyrer af Restaurant [REDACTED] til en månedlig grundløn på 36.180 kr.

Af "Privat lånet aftalen" fremgår det bl.a., privat lånets aftalen bliver udarbejdet med restaurant [REDACTED] den 20.01.2010, at alle tre parter i fælles virksomheden [REDACTED] (Restaurant [REDACTED]) er blevet enige om, at [REDACTED] [REDACTED] ansættelseskontrakter løn låner til at udvikle [REDACTED], derfor at hun beslutter sig at udbetales en del af sin løn til sin husbehov daglig udgift, raste del af sin løn hver måneder låner til Restaurant [REDACTED] og beregnes som privat lån med 3 % rente til hende fra den 20.01.2010 til den 20.12.2010.

Forklaringer

Sagsøgeren har forklaret, at hun og hendes tidligere mand havde forskellige interesser. De blev til sidst enige om at blive skilt. Han rejste til Kina, og hun blev i Danmark. Hun var ked af det, men også glad for at gå videre. Ideen med restauranten var hendes. Hun havde altid ønsket at beskæftige sig med mad. I restauranten havde hun to partnere. Det var hende, der styrede restauranten. Det var lidt forskelligt, hvor mange ansatte, der var. Det kunne godt passe, at der var 10, da der var flest. Hun havde en periode med stress og sygemelding før ulykken. Hendes ex – mand var kommet tilbage i august 2010 og ville gerne være sammen med hende igen. Hun rådførte sig med advokat og egen læge. I forbindelse med ulykken var hun besvimet i bilen. Hun blev vækket af nogen mennesker. Hun følte sig langt væk, og ved ikke rigtig, hvad der skete. Nogen fortalte hende, at der var sket en ulykke. Hun prøvede at arbejde i restauranten efter ulykken, men kunne ikke. Det gjorde ondt, og hun kunne f.eks. ikke huske hvilke drikkevarer, der var bestilt. Hun kunne ikke bære så mange tallerkener. Hun var nødt til at få partnerne til at være der, men de var uerfarne. Hun kunne ikke huske selve ulykken. Hun kæmpede, men kunne ikke arbejde, som hun plejede. Parterne blev sure på hende. Nogle gange faldt hun sammen i kramper. Efter, at hun stoppede i restauranten, begyndte hun på en uddannelse, hvor hun skulle lave mad, men kunne ikke fysisk holde til det, og hun kunne ikke læse. Hun havde ondt i nakken, og kunne ikke huske, hvad der blev sagt. Det kunne nok passe, at hun var på skolen 3 måneder. Hun fik piller for depression. Da hun stoppede med det, havde hun de samme symptomer. Hun føler ikke, at hun har været deprimeret, men der var mange problemer. Det gjorde hende meget trist. Hun skal stadig hvile sig, og får hovedpine. Hun har måttet massere sig selv og støtte hovedet. Hun har næsten ikke kunnet styre kroppen. Hendes datter var med i bilen. Hun plejede at sidde bagved. Hun ved ikke, om datteren kan have stået op. Hun huskede det ikke. Hun huskede ikke, hvornår hun

startede på teknisk skole, eller om der var en plan om det inden uheldet. Hun har ikke haft andre sager end denne i arbejdsskadestyrelsen. Hun tror ikke, at hun har været udsat for andre uheld.

Parternes synspunkter

■■■■ har i sit påstandsdokument anført følgende:

" Vedrørende årsagssammenhæng:

Der er en righoldig retspraksis for, at der ved uenighed på et lægefagligt spørgsmål mellem Retslægerådet på den ene side og Ankestyrelsen/AES på den anden side, lægges der vægt på Retslægerådets vurdering, jf. bl.a. U2011.1985H.

Videre er der en praksis for, at der på spørgsmålet om udmåling af méngrader og erhvervsevnetabsprocenter lægges stor vægt på en vejledende udtalelse fra AES efter EAL § 10, så der kræves et fornødent sikkert grundlag for at tilsidesætte en sådan vurdering, jf. bl.a. U2005.3273H.

Spørgsmålet om årsagssammenhæng mellem en trafikulykke og en efterfølgende personskade er et lægefagligt spørgsmål. Det gøres derfor gældende, at Retslægerådets vurdering af spørgsmålet om årsagssammenhæng skal lægges til grund. Hvis der er en uenighed mellem Retslægerådet og AES, udgør Retslægerådets besvarelse det fornødne sikre grundlag, der skal til for at tilsidesætte en vejledende udtalelse fra AES.

I denne sag er der kommet 2 vejledende udtalelser fra AES, jf. bilag 49 og 50.

I den ene udtalelse blev AES anmodet om at lægge 5 specifikke forudsætninger til grund, jf. bilag 55. Forudsætningerne er opstillet på baggrund af Retslægerådets besvarelser i sagen. Ud fra disse forudsætninger nåede AES frem til, at sagsøgers méngrad som følge af ulykken d. 12. september 2010 er 15% og at erhvervsevnetabet er 25%, jf. bilag 49.

Det gøres gældende, at denne udtalelse på de lægefaglige spørgsmål er i overensstemmelse med Retslægerådets besvarelser, og sagsøger har på den baggrund løftet sin bevisbyrde for, at hun som følge af ulykken har pådraget sig et varigt mén på 15% og et erhvervsevnetab på 25%.

Det er her efter op til sagsøgte at påvise et fornødent sikkert grundlag for, at den vejledende udtalelse skal tilsidesættes, hvilket ikke er gjort.

I den anden udtalelse blev AES anmodet om at lægge Retslægerådets besvarelser til grund. AES vurderede i lighed med vurderingen forud for denne retssag sagsøgers méngrad til 8% og erhvervsevnetabet til 15%, jf. bilag 50 og 32. AES fortolkede i denne sammenhæng Retslægerådets besvarelse på en sådan måde, at man på mærkværdig vis nåede frem til nøjagtig det samme resultat, som man var nået frem til før Retslægerådets besvarelse forelå.

Det gøres gældende, at den fortolkning af Retslægerådets besvarelse AES angiver i sagens bilag 50 ikke er holdbar i forhold til den reelle besvarelse. Denne vejledende udtalelse er derfor i modstrid med Retslægerådets besvarelser, hvorfor der foreligger et fornødent sikkert grundlag for at tilsidesætte den.

Vedrørende årsløn:

Det gøres gældende, at sagsøgers årsløn til brug for beregning af erhvervsevnetabserstatningen skal fastsættes ud fra værdien af hendes arbejdskraft på skadestidspunktet på baggrund af oplysningerne i ansættelseskontakten gældende på skadestidspunktet, jf. bilag 1, jf. EAL § 7, stk. 2.

Årslønnen i 2010-niveau kan opgøres til i alt kr. 442.843,20 på baggrund af en månedsløn på kr.

36.180,00 og med tillæg af 2 % i ferietillæg.

Der er ikke grundlag for at fravige det klare udgangspunkt, hvorefter årslønnen skal opgøres på baggrund af en ansættelseskontrakt, der var gældende på skadestidspunktet, jf. FED2009.99V og FED2003.2829V.

Vedrørende forrentning:

Sagsøgers krav på godtgørelse og erstatning skal forrentes fra 1 måned efter AES vejledende udtalelse af den 17. maj 2016, jf. bilag 32, hvorfor beløbene skal forrentes fra den 18. juni 2016 til betaling sker, jf. EAL § 16.

Den principale påstand er opgjort som følger:

Méngodtgørelse:

15% - tidligere udbetalt 10%: yderligere 5%.

5% af kr. 841.500 = **kr. 42.075,00**

Erhvervsevnetabsberstatning:

Årsløn:

2010-niveau:

kr. 36.180,00 x 12, jf. bilag 1 = kr. 434.160,00

2% ferietillæg = kr. 8.683,20

I alt: kr. 442.843,20

Opreguleret til 2016-niveau: kr. 495.734,73

Erhvervsevnetabsberstatning:

kr. 495.734,73 x 10 x 25% = kr. 1.239.336,83

5% aldersreduktion = kr. 61.966,84

Tidligere udbetalt: kr. 390.504,00

Ialt: **786.865,99**

Principal påstand: **828.940,99"**

██████████ FORSIKRING A/S har i sit påstandsdokument anført følgende:

" Det bestrides, at sagsøger har ført bevis for, at der er sammenhæng mellem de påvirkninger, hun var udsat for i forbindelse med den beskudne færdselshændelse den 12. september 2010 og de omfattende gener, hun i efterforløbet angiver som værende erhvervshæmmende. Efter beskrivelsen af færdselsuheldet har påvirkningerne været beskudne, og selvom Retslægerådet nærmest reflektorisk (som vanligt) afviser at forholde sig til kraftpåvirkningers betydning, ligger det efter praksis klart, at domstolene tillægger størrelsen af denne stor betydning ved den samlede årsagsvurdering, også i lyset af at langt de fleste følger af færdselsmæssige nakkepåvirkninger alene er forbigående, og et anbringende om, at disse skulle være varige, må forud-

sætte et mere konsistent grundlag, hvor andre forhold kan fraskrives betydning for en negativ helbredsmæssig udvikling.

Uagtet Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vejledende udtalelser gøres det gældende, at der ikke bevismæssigt er tilstrækkelige holdepunkter for at fastslå, at sagsøgers varige gener er forårsaget af de påvirkninger, hun var udsat for ved uheldet, der må betragtes som lavenergikollision.

Sagsøger, der har været meget lægesøgende, har således betydelige konkurrerende gener, herunder rygggener og andre somatiske lidelser, hukommelsesgener, synsgener og en psykisk lidelse, der tvangsfrit kan forklare hendes nedsatte muligheder for at fungere på det ordinære arbejdsmarked, hvortil hendes tilknytning forud for uheldet synes at have været spinkel.

Det gøres subsidært gældende, at der ikke er holdepunkter for at fastslå, at eventuelle følger skulle have et omfang, der berettiger til et større mén eller et større erhvervsevnetab end vurderet af Arbejdsskadestyrelsen/Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i den indhentede udtalelse af 11. december 2019 (bilag 50) fastholdt den tidligere vurdering, jf. vejledende udtalelse af 17. maj 2016 (bilag 32) og fastholdelse af 14. juni 2016 (bilag 35).

Det bestrides, at der foreligger noget grundlag, endsige noget sikkert grundlag, for at vurdere, at følgerne skulle være mere vidtrækkende også i lyset af sagsøgers betydelige konkurrerende gener.

Den nye udtalelse er afgivet med afsæt i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings forståelse af Retslægerådets udtalelse og under medvirken af lægelig fagkundskab og på grundlag af den hos myndigheden oparbejdede viden og erfaring, jf. lægekonsulentnotat fremsendt med brev af 30. december 2019 (bilag F). Der er intet grundlag, endsige noget sikkert grundlag, for at tilsidesætte denne lægefaglige vurdering.

Retslægerådet har alene på baggrund af særligt anamnesen vurderet, at der vel forelå strakssymptomer, og at de gener, sagsøger efter uheldet påberåbte sig, "er forenelige med følger efter ulykken". Imidlertid er det almindeligt antaget, at vedvarende gener kun ses hos en meget begrænset gruppe af personer, der oplever strakssymptomer, og af denne gruppe på under 10 % er det kun et fåtal, der udvikler

vedvarende symptomer. Henset til mange konkurrerende forhold, der i sig selv efter almindelig erfaring kan føre til somatisering og udvikling af et smertesyndrom, er der ikke med den fornødne styrke ført bevis for årsagssammenhæng, hvor man i praksis kræver, at en sammenhæng skal være "bevist" eller "godtgjort".

Der er flere gode grunde til, at praksis har valgt at stille kvalificerede beviskrav, herunder det forhold at der ikke foreligger objektive holdpunkter for at fastslå, om anamnesen er korrekt gengivet og har været undergivet kognitiv redigering.

Der er ikke ført bevis for, at de forudsætninger, sagsøger har fastlagt ved den vejledende udtalelse af 11. december 2019 (bilag 49), kan lægges til grund.

Det bestrides, at sagsøger som følge af uheldet har erhvervsmæssige begrænsninger. Disse er til dels opstået inden uheldet, og sagsøgers indtjeningspotentiale var under alle omstændigheder beskedent. Hendes tilknytning til arbejdsmarkedet synes at have været begrænset.

Det må ved den bevismæssige vurdering af omfanget af erhvervsrelaterede følger komme sagsøger til skade, at denne kun delvist har opfyldt de fremsatte opfordringer, og det gøres gældende, at den manglende opfyldelse heraf må tillægges processuel skadevirkning efter princippet i retsplejelovens § 244, stk. 2.

Størrelsen af det rejste krav bestrides som udokumenteret.

Sagsøger har modtaget godtgørelse for mén i overensstemmelse med Arbejdsskadestyrelsen/Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurderinger.

Det bestrides, at erhvervsevnetabsprocenten kan fastsættes til en højere procent end vurderet af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, jf. bilag 50.

Sagsøgers opgørelse af årslønnen bestrides som udokumenteret.

██████████ Forsikring har efter Arbejdsskadestyrelsens første udtalelse på det dengang foreliggende grundlag meget rundeligt vurderet årslønnen til kr. 244.800,00 og udbetalt erstatning i forhold her-til, jf. brev af 10. juni 2016 (bilag 34).

Sagsøger blev i 2010 angiveligt ansat som bestyrer og direktør i Restaurant [REDACTED] med en månedsløn ifølge den udaterede kontrakt på kr. 36.180,00 (bilag 1).

Lønnen kan muligt tillægges ferietillæg på 1 %, hvortil bemærkes, at dette tillæg uden nærmere begrundelse i stævningen er opgjort til 2 % af lønnen.

Sagsøger har fremlagt indkomstoplysninger i form af R 75 (bilag 38). Det fremgår blandt andet, at sagsøger i indkomståret 2010 havde en personlig lønindkomst på kr. 74.366,00.

Uheldet indtraf medio september 2010, og indkomsten må således være indtjent over en periode på 9 måneder, svarende til en foreløbigt beregnet gennemsnitlig månedsløn på kr. 8.262,88 eller årligt kr. 99.155,00.

Sagsøger har endvidere fremlagt lønsedler vedrørende Restaurant [REDACTED] (bilag 39).

Det fremgår heraf, at sagsøger fra den 23. januar 2010 til den 19. juli 2010 var ansat som timelønnet, og at hun i perioden tjente i alt kr. 67.000,00, svarende til en månedsløn på ca kr. 12.000,00 eller pr. år kr. 144.000,00.

Sagsøgers faktiske løn var således ifølge lønsedlerne markant lavere end stipuleret i den udaterede kontrakt. Sagsøgers indtægt svarer omtrentligt til den af SKAT opgjorte løn.

Sammen med lønsedlerne er fremlagt en udateret, uunderskrevet "opgørelse af skyldig løn", ifølge hvilken sagsøger angiveligt allerede inden sin ansættelse som direktør – hvor sagsøger ellers ifølge lønsedlerne var timelønnet – skulle have krav på netto kr. 26.700,00, hvilket beløb skal sammenlignes med kontraktens angivelse af brutto kr. 36.180,00.

Den efterfølgende kolonne med angivelse af "udbetalt" tilføjer herefter den udbetalte bruttoløn, mens kolonnen skyldig løn fremkommer som differencen mellem de to. Der er således ikke nogen indbyrdes sammenhæng mellem de anførte beløb.

Endelig har sagsøger som bilag 40 fremlagt et regnskab vedrørende et selskab benævnt "[REDACTED]" vedrørende perioden 1. oktober 2009 til 30. september 2010. Dette kan i sagens natur ikke umiddel-

bart sammenstilles med sagsøgers lønkrav, men det kan ved gennemgangen heraf konstateres, at der ikke i regnskabet er optaget andre passiver end anpartskapital og overført resultat, og regnskabet ses ikke på nogen måde at dokumentere, at sagsøger skulle besidde et indtjeningspotentiale.

Sagsøger har forgæves været opfordret til at fremlægge kopi af samtlige lønsedler fra 2009 og 2010 (opfordring A) samt regnskaber for Restaurant [REDACTED] dækkende selskabets levetid, herunder momsangivelser med opgørelse og kassekladder for årene 2009 - 2010 samt kurators orienteringer af kreditorerne samt boopgørelsen i konkursboet (opfordring B).

Opfordringen blev ikke efterkommet og blev udvidet, idet sagsøger blev opfordret til at fremlægge regnskaber for de to involverede selskaber samt øvrige selskaber ejet af sagsøger selv eller hendes ægtefælle i perioden 2007-2010 begge år inkl. (opfordring C).

De i "opgørelse af skyldig løn" anførte beløb kan således ikke anses for at have været optaget i selskabets regnskab som passiver, og er ikke af sagsøgers arbejdsgiver blevet opfattet som passiver i virksomheden. De udestående lønposter genfindes da heller ikke i det fremlagte materiale fra konkursboet (bilag 41).

Det gøres på baggrund af det ovenfor anførte gældende, at den fremlagte udaterede kontrakt ikke kan lægges til grund ved opgørelsen af sagsøgers årsløn, og det er ikke dokumenteret, at der i virksomheden var et økonomisk grundlag for en sådan løn. Virksomheden kørte med underskud og blev senere taget under konkursbehandling.

Sagsøgers årsløn kan højst opgøres på baggrund af en månedsløn på ca. kr. 8.500,00 (afrundet gennemsnit mellem SKAT's oplysninger og de samlede indtægter fra januar 2010 indtil ulykken).

Som nævnt, er der ikke sammenhæng mellem det i kontrakten oplyste og de faktiske indtægtsforhold. Sagsøger har muligvis de facto været selvstændigt erhvervsdrivende.

Hvis årslønnen skulle fastsættes på baggrund af de i retspraksis udviklede retningslinjer for selvstændigt erhvervsdrivende bemærkes, at sagsøger herefter skal godtgøre, at hendes virksomhed havde eller ville få et indtjeningspotentiale.

Sagsøger, der ikke har efterkommet opfordringerne, har ikke ført et sådant bevis.

Sagsøger har som anført alene fremlagt regnskab for selskabet [REDACTED] og en enkelt kuratororientering.

Hverken [REDACTED] eller [REDACTED] har offentliggjort regnskaber for perioden.

Det bestrides, at virksomheden/virksomhederne har genereret en indtjening, der på nogen måde kan retfærdiggøre lønaftalen, og sagsøger har de facto ikke været i stand til, heller ikke i selskabsform, at generere en indtjening, der kan give grundlag for fastsættelse af en årsløn, der kan berettige til erstatning for tab af erhvervsevne. Det gøres gældende, at dette vil fremgå af det fremprovokerede materiale, og at manglende fremskaffelse og fremlæggelse af oplysninger herom må tillægges bevismæssig skadevirkning i overensstemmelse med princippet i retsplejelovens § 344, stk. 2.

Det bestrides, at der er grundlag for forrentning forud for sagsanlægget. Sagsøgte har ikke før med stævningen haft de oplysninger, der er fornødne til en bedømmelse af erstatningens størrelse og berettigelse. ”

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen og har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med deres påstandsdokumenter.

Rettens begrundelse og resultat

Årsagssammenhæng:

Efter indholdet af Retslægerådets erklæringer findes det dokumenteret, at der er årsagssammenhæng mellem sagsøgerens nakkesmerter og hovedpine og færdselsuheldet, men ikke mellem uheldet og sagsøgerens øvrige helbredsproblemer. Det tilføjes, at piskesmæld efter rettens opfattelse kan opstå, selvom der ikke foreligger en påkørsel bagfra, og selvom kollisionshastigheden antagelig har været lav.

Hvilken af de to udtalelser af 11. december 2019 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring bør lægges til grund:

Retslægerådets udtalelser findes ikke at give belæg for at antage, at andre af sagsøgerens helbredsmæssige gener end nakkesmerter og hovedpine er forårsaget af færdselsuheldet den 12. september 2010. Det er derfor rettens opfattelse, at den erklæring af 19. december 2019, der bør lægges til grund, er bilag 50, hvor der anføres en mèn grad på 8 % og et erhvervsevnetab på 15 %.

Mèn:

Da der er udbetalt mèn erstatning svarende til 10 %, har sagsøgeren ikke krav på yderligere mèn erstatning.

Opgørelsen af erhvervsevnetab:

Udbetalingen af 390.504 kr. skete på baggrund af sagsøgtets opgørelse af, hvad 15 % efter sagsøgtets opfattelse svarede til. Sagsøgte havde ud fra en beregnet årsløn på 244.000 kr. med ferietillæg og reguleringer beregnet et erstatningsbeløb på 390.504 kr.

Efter de foreliggende oplysninger om sagsøgerens faktiske indtægter i 2010 og umiddelbart forud for 2010 har disse været lavere end den indtægt, som sagsøgte har lagt til grund i juni 2016. Lønsedler for perioden 23. januar 2010 – 19. juli 2010 ses ikke at dokumentere en bruttoindtægt pr. måned på 36.180 kr., uanset indholdet af ansættelsesaftalen, og sagsøgerens opgørelse af, hvad hun havde til gode hos sin arbejdsgiver.

Under disse omstændigheder har sagsøgeren ikke krav på yderligere erstatning for erhvervsevnetab, og sagsøgte skal derfor frifindes.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 100.000 kr., idet bemærkes, at sagen har haft et langvarigt forløb med bl.a. to forelæggelser for Retslægerådet. Sagsøgte er ikke momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

██████████ FORSIKRING A/S frifindes.

██████████ skal til ██████████ FORSIKRING A/S betale sagsomkostninger med 100.000 kr. Beløbet skal betales inden 14 dage og forrentes efter rentelovens § 8 a.